

10 gr. AEC 10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 111 A [320]

Warszawa, środa 6 października 1937 r.

Rok XII

Poglądy polityczne sołtysa

ne mogą być przyczyną nie zatwierdzenia wyboru

Sensacyjny okólnik premiera Składkowskiego

Wobec zbliżającego się okresu wyborów sołtysów i podsołtysów na obszarze województw południowych i zachodnich minister spraw wewn. w specjalnym okólniku udzielił wojewodom tych województw dyrektyw, co do sposobu przeprowadzenia wyborów.

WSPÓŁDZIAŁANIE ADMINISTRACJI

Wybory będą odbywały się na podstawie regulaminu wyborczego, ustalonego rozporządzeniem min. spr. wewn. z dnia 5.10.1936 r. Stosowanie tego regulaminu, w myśl okólnika powinno być takie, ażeby radni gromadscy, czy też zebrania gromadzkie, miały istotnie pełną możność zgłoszenia i wybrania jak najbardziej od powiednich osób na stanowiska sołtysów i podsołtysów.

Współdziałanie organów administracyjnych — mówi dalej okólnik — winno się wyrazić np. wczesnym ogłoszeniem wyborów, wyznaczeniem dłuższych terminów na zgłaszania kandydatów,

usuwaniem braków w zgłoszeniach, udzielaniem pouczeń wyborcom i t. p. Wskazując na to, p. minister podkreśla konieczność udzielenia wyborcom możliwości faktycznego porozumienia się i zastanowienia co do odpowiednich kandydatów, zarówno przed wyborami, jak i w trakcie wyborów.

PEŁNA SWOBODA WYBORCÓW

Okólnik podkreśla, że stanowiska sołtysów i podsołtysów powinny objąć osoby, cieszące się zaufaniem ludności i posiadające zdolności osobiste do sprawowania funkcji, przywiązanych do tych stanowisk. Stąd też okólnik zaleca pozostawienie wyborcom swobody w doborze i zgłaszaniu kandydatów, ażeby umożliwić reprezentacjom gromadzkim wywiązanie się z tak ważnego dla nich zadania.

Władze administracyjne powinny ograniczyć swoją ingerencję do aktu zatwierdzenia wybo-

ru, przy czym przy zatwierdzeniu należy zbadać, czy kandydat jest istotnie jednostką o ustalonym charakterze, opartym o zasady moralne, czy posiada zdolności organizacyjne - administracyjne w stopniu potrzebnym przy zarządzaniu sprawami gromady i wykonywaniu zleceń zarządu gminnego i innych organów władzy.

POGLĄDY POLITYCZNE SOŁTYSA

Okólnik podkreśla, iż poglądy polityczne wybranego, narodowość, czy też wyznanie, nie mogą same przez się stanowić przyczyny do odmowy zatwierdzenia, jeżeli kandydat zachowaniem swoim nie uchybił obowiązkom lojalności wobec Rzeczypospolitej i spełnia przykładowie obowiązki obywatelskie.

Jednocześnie p. minister polecił jedynie w wyjątkowych przypadkach korzystać z uprawnień ustawy samorządowej, pozwalają-

cej władzy administracyjnej na mianowanie sołtysa. Może to nastąpić tylko wtedy, gdy istotnie dokonanie wyboru sołtysa jest niemożliwe. Wniesione protesty wyborcze w sprawie wyborów powinny być rozpatrywane z całym obiektywizmem.

Należałoby sobie jeszcze życzyć, by surowe kary spotkały tych, którzy pomimo tego okólnika usiłowałiby w dalszym ciągu stosować dawne „sanacyjne” metody wyborcze.

„PALESTYŃCZYCY, MIESZKAJĄCY MIĘDZY NAMI ZASŁUŻYLI NASKUTEK ROZPOWSZECHNIENEGO U NICH DUCHA LICHWY PRZEWAŻNIE DOBRZE ZA-SŁUŻONĄ OPINIĘ OSZUSTÓW. PRAWDĘ MÓWIĄC TRUDNO SOBIE WYOBRAZIC CAŁY NARÓD, SKŁADAJĄCY SIĘ ZE ZŁODZIEI, ALE RÓWNIE DZIWNYM WYDAJE SIĘ NARÓD, SKŁADAJĄCY SIĘ WYŁĄCZNIE Z KUPCÓW, REZYGNUJĄCYCH Z ZASZCZYTU, BY ŻYC TAK, JAK LUDZIE MIEJSCOWI, KTÓRZY ICH PRZYJMUJĄ, I UWAZAJĄCYCH ZA KORZYSTNIEJSZE ICH OSZUKIWAC”.

Kant

41 tys. litrów oleju w ogniu

Olbrzymi pożar na Śląsku

Straty wynoszą 210 tys. zł.

KATOWICE, 5. 10. W zakładzie impregnacyjnym progów kolejowych i słupów telegraficznych w Chelmie Wielkim w pow. pszczyńskim, wybuchł we wtorek o godz. 8.30 rano olbrzymi pożar. Ogień wybuchł początkowo w składach progów kolejowych, nie bawem jednak przerzucił się do fabryki, gdzie w jednej chwili w ogniu stanęły olbrzymie składy olejów impregnacyjnych. 41 tysięcy litrów oleju stanęło w ogniu, tworząc olbrzymie morze ognia. Pożar przerzucił się niebawem również do kotłowni.

Ogółem straty wynoszą około

200 tysięcy złotych. Przyczyna wybuchu pożaru nie została dotychczas ustalona. Prawdopodobnie jednak ogień wybuchł skutkiem zaproszenia na jednym ze składów świeżo impregnowanych podkładów.

4 osoby zginęły na lotnisku w Aspern

WIEDEŃ, 5. 10. Na lotnisku w Aspern spadł samolot wojskowy, rozbijając się doszczętnie. Cztery osoby załogi poniosły śmierć.

Fantastyczne doniesienia O kradzieży „Pierścienia Rybaka”

Nuncjatura Apostolska zaprzecza

Prasa amerykańska podaje informacje, że z apartamentów Ojca Świętego w Rzymie skradziono symboliczny pierścień papieski, zwany „Pierścieniem Rybaka”, który służy Ojcu Świętemu do pieczętowania bull papieskich. W pierścieniu osadzony jest wielki szmaragd z wrytym wizerunkiem św. Piotra z sieciami rybactwami oraz imię Papieża. Po śmierci Papieża szmaragd zostaje złamany na znak, że tron papieski jest wolny.

Według dalszych doniesień prasy amerykańskiej, zamówiono już w Rzymie nowy pierścień. Zwraca uwagę, że prasa amerykańska wspomina o pieczęci Rybaka podczas gdy w istocie Ojciec Święty nosi na palcu t. zw. Pierścień Rybaka.

W sprawie tej zwróciliśmy się z prośbą o wyjaśnienia do Nuncjatury Apostolskiej w Warsza-

wie, która do tej pory żadnych informacji w sprawie rzekomej kradzieży Pierścienia Rybaka nie posiada.

Katolicka Agencja Prasowa do której z kolei zwróciliśmy się po

informacje, wyjaśnia, że wiadomość ta jest najprawdopodobniej wyssana z palca kaczka dziennikarską prasy amerykańskiej, pochodzącą jeszcze z tak zwanego „okresu ogórkowego”

Stan zdrowia Koszackiego uległ pomyślniej poprawie

Stan zdrowia robotnika Koszackiego, który padł ofiarą zamachu na ul. Chmielnej uległ wczoraj nieznacznej poprawie. „Noga trochę się ogrzała” — mówił cho-

ry odwieżdżającym go licznie znajomym i przyjaciółm. Świadczyło to, że niebezpieczeństwo amputacji nieco się oddaliło. Noga jednak nadal jest sina i bezwładna.

Polski handel na wsi rozwija się w szybkim tempie

Na terenie woj. wileńskiego i nowogródzkiego dokonano ostatnio szeregu bardzo pozytywnych

prac w dziedzinie rozwoju polskich warsztatów handlowych na wsi. Donosiliśmy już o przeszkalanianiu synów małorolnych wieśniaków na kursach straganiarskich, oraz o pojawieniu się absolwentów tych kursów na rynkach. Ostatnio znowu powstała na terenie woj. północno-wschodniego spółdzielnia o bardzo interesujących założeniach p. n. „Skup”. Spółdzielnia ta ma na celu skup po wsiach rozmaitych odpadków, jak rogi, kopyta, strzępy skór, paździerz, szmaty itp. Członkowie spółdzielni skupujący odpadki, prowadzić będą handel wymienny, dając wzajemnie przeważnie drobną galanterię.

3 mil. zł. odszkodowań wypłacił „Standard Nobel”

Głośny swego czasu zatarg pracowników tów. Standard Nobel z dyrekcją tej firmy, zakończył się jak wiadomo, zwycięstwem pracowników. Dyrekcja zmuszona została do wypłacenia tytułem odpraw pracowniczych sumy 3 milionów złotych.

Chmurno i chłodno

Przewidywany przebieg pogody w dniu 6. 10. 37 r.: W dalszym ciągu pogoda bez większych zmian. Rano mgła i chmurno. W ciągu dnia rozproszona. Wiatry z kierunków wschodnich. Dolne umiarkowane. Górne około 30 km. na godz.

Po nocnych przymrozkach temperatura w ciągu dnia do 15 st.

Ławki „W” -- dla żydów

Ghetto lawkowe obowiązuje

Przewrót na wyższych uczelniach

Ghetto lawkowe na wyższych uczelniach wprowadzone zostało w ten sposób, że studenci, należący do „Bratnich Pomocy” mają zarezerwowane miejsca w ławkach oznaczonych literą B. Dla żydów, którzy należą, jak wiadomo, do Tow. Wzajemnej Pomocy Studentów - żydów, przeznaczono miejsca na ławkach oznaczonych literą W. W pozostałych ławkach mogą zajmować miejsca studenci nie należący do żadnej ze wspomnianych organizacji.

We wtorek, w pierwszym dniu ghetta lawkowego, wykłady miały przebieg spokojny.

Żydzi jednak jak zwykle, stara-

ją się swym zachowaniem prowokować i wczoraj nie zajmowali miejsc przeznaczonych dla nich, lokując się w ławkach przeznaczonych dla studentów niesiołwarzszonych.

W poniedziałek wieczór, w zdrowskim domu akademickim, przy ul. Namieśnikowskiej, odbyło się zebranie studentów - żydów, na którym żydzi usiłowali krzykliwe

protestować przeciwko słusznemu zarządzeniu rektorów.

Wczoraj rano szereg pism usiłowało przemilczeć lub zbagatelizować fakt wielkiego zwycięstwa polskiej młodzieży akademickiej. „ABC” było jednym pismem, które podało już wczoraj rano obszerną relację o wprowadzeniu ghetta na uczelniach. Cieszyło się też dużym powodzeniem w całej Polsce.

„Lwów Alkazaru”

Przed rokiem cały świat cywilizowany poruszony został niecodziennym bohaterstwem stulkudzieściciu młodych hiszpańskich narodowców, którzy w długim trudzie wielodniowej, — beznadziejnej zawałoby się, — obrony Alkazaru i w niezliczonych brawurowych wypadach przeciwko wielokroć silniejszemu przeciwnikowi, złożyli wyznawanej przez siebie idei wspaniałe dowody poświęcenia, a dla siebie wywalczyli zaszczytne miano Lwów Alkazaru. I przed siłą ich charakterów i woli, przed ofiarnością i bohaterstwem schyliła swą głowę cała, — tak bardzo zmaterializowana i sfilistrzała, — Europa.

Ofiarności, zdecydowanie i odwaga są w pierwszym rzędzie przywilejem młodych pokoleń, nie cofających się przed trudami i niebezpieczeństwem. I dlatego krwawe ofiary życia i pełne rzeczywistości bohaterstwa poświęcenia się wypełniają historię wszelkich nowoczesnych, młodych ruchów narodowych. Niedarmo więc faszyści i narodowi socjaliści szczytują się, — już teraz po wym zwycięstwie, — setkami cały-

mi towarzyszy - bohaterów, poległych w najgorętszym okresie walki na posterunku, przeważnie skrytobójczo z rąk czerwonych przeciwników. Niedarmo walka o „czelony Berlin” czy marsz na Rzym stanowią najpiękniejszą dla nich okresy ofiarnej, — i zdecydowanej, — walki.

A w historii naszej jakże wiele jest przykładów wielkiego bohaterstwa, — zbiorowego czy indywidualnego. Szczególnie ostatnie dziesięć lat wypełnione są nimi obficie. Na wyliczenie ich wszystkich nie ma miejsca, wystarczy jednak wskazać na jedną z najpiękniejszych kart polskiej historii, — na lwowskie Orleto i na mogiły ich na cmentarzu Obrońców.

Dobrze jest, by to bohaterstwo Lwowskich Dzieci uprzytomnił sobie dziś ci wszyscy, którzy marzyli kiedyś, — a może marzą i dziś jeszcze, — o wielkości i bohaterstwie, i którzy głoszą wciąż o gotowości swej do ofiar na rzecz tak czy inaczej pojętej Wielkiej Polski, a którzy w praktyce górne te marzenia i wyznawane ideały zniweczyli zupełnie i mimowoli zepchnęli święto-

kradzo wód. Bo coż sądzić o zbrojnych zorganizowanych napaściach w kilkudziesięciu czy w kilku na jednego, czy o strzelaniu z jezdni do spokojnie idącego przechodnia? Świętokradztwem jest nazywanie tego walką ideową. Choć bezpośredni wykonawcy tych zamachów, — narażają się i wykazując pewną osobistą odwagę, najgorszą wyświadczaają jednak usługę wyznawanej przez siebie idei i obniżają tak bardzo poziom naszego, polskiego życia.

Ruch narodowo - radykalny nie potrzebuje się wykazywać przed nikim odwagą, zdecydowaniem i ofiarnością. Krótka nasza historia jakże bogata była w najrozmaitsze dowody, że w obronie naszej idei, w obronie żywotnych interesów narodu i w obronie towarzyszy naszych i kolegów nie zawahamy się i nie ustąpimy przed największym niebezpieczeństwem. Konieczność życiowa nauczyła nas od ruchowego stosowania mickiej wieczowskiej zasady, że „gwałt niech się gwałtem odciska”. I dlatego bez obawy zarzutów że się czegoś boimy odpowiadzić możemy na doręczone

Ofiary na pogorzeczkach w Ziemakach

Złożono w naszej redakcji następujące ofiary na pogorzeczkach z Rozków:

J. Jurkiewicz — paczka, S. S. — paczka odzieży, od B. O. N. R-owca — paczka odzieży; Doro- ta Rościszewska 8 zł., od B. O. N. R-owca 2 zł., Korsak Maria 2 zł.

Zyd ciężko pobit Polaka

W Kobryniu żyd Liberman Hersz podczas sprzeczki dotkliwie pobit robotnika Polaka, Tymoteusza Dziubę, którego kopnął tak silnie nogą w brzuch, że Dziuba stracił przytomność. Świadkowie tej sceny chrześcijanie, usiłowali na Libermanie dokonać samosądu, nadebiegły patrol policyjny zdołał temu przeszkodzić. Dziubę w stanie ciężkim odstawiono do szpitala.

Spisek

na 2, ce Trucki go

LONDYN, 5. 10. Jak donoszą z Meksyku, został tam wykryty spisek na życie Truckiego, zorganizowany przez tamtejszych agentów GPU. Szczegółowy spisek i nazwiska spiskowców nie zostały jeszcze przez władze policyjne podane do wiadomości prasy.